

วิธิตำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ปังขประมาณ 2537 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย มีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาคำรา วารสาร เอกสารต่าง ๆ ผลงานวิจัย และสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสอดคล้องตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภายหลังจากการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในสังกัดใหม่

2. ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งตั้งประจำอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ผู้วิจัยจัดแบ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดออกตามลักษณะการจัดแบ่งเขต

การศึกษาทุกภาคภูมิศาสตร์ทั่วประเทศซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 12 เขตการศึกษา จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มตัวอย่างจังหวัดจำนวนกึ่งหนึ่งในแต่ละเขตการศึกษา ได้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 39 แห่ง ส่วนตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลได้แก่

2.1	ผู้บริหาร	จำนวน	39 คน
2.2	หัวหน้าฝ่าย จังหวัดละ 5 คน	จำนวน	195 คน
2.3	หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดละ 3 คน		

จำนวน 117 คน

รวมจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด 351 คน ดังตารางที่แสดงต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ชั้นภูมิแบ่งตาม	จำนวน		ผู้ให้ข้อมูล		
ภาคภูมิศาสตร์	จังหวัด	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด			
และเขตการศึกษา	ตัวอย่าง		ผู้บริหาร หน.ฝ่าย หน.ศบอ.		
ภาคกลาง					
เขตการศึกษา 1	3	นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี	3	15	9
เขตการศึกษา 5	3	สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี	3	15	9
เขตการศึกษา 6	3	สิงห์บุรี อโยธยา สระบุรี	3	15	9
เขตการศึกษา 12	4	ระยอง ตราด นครนายก ฉะเชิงเทรา	4	20	12
ภาคใต้					
เขตการศึกษา 2	2	ยะลา สตูล	2	10	6
เขตการศึกษา 3	3	ชุมพร นครศรีธรรมราช นัทลุง	3	15	9
เขตการศึกษา 4	3	พังงา ภูเก็ต ระนอง	3	15	9
ภาคเหนือ					
เขตการศึกษา 7	4	กำแพงเพชร นิจิตร นครสวรรค์ อุดรดิตถ์	4	20	12
เขตการศึกษา 8	4	เชียงราย แพร่ ลำพูน น่าน	4	20	12
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
เขตการศึกษา 9	3	ขอนแก่น เลย อุดรธานี	3	15	9
เขตการศึกษา 10	4	กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร	4	20	12
เขตการศึกษา 11	3	นครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์	3	15	9
รวม	39	จังหวัด	39	195	117

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการศึกษาออกโรงเรียนของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาตำรา วารสาร เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดอย่างไม่เป็นทางการ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นข้อกระทงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการศึกษาออกโรงเรียนตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้วมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ จากนั้นผู้วิจัยแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเลือกสถานศึกษา 1 แห่งได้แก่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครพนม ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการหัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย และหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 9 คน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส อายุ อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสังกัดกรมการศึกษาออกโรงเรียน วุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการศึกษาออกโรงเรียนของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อกระทงดังนี้

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = น้อย

2 = น้อยที่สุด

1 = ไม่ได้ปฏิบัติ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นนำแบบสอบถามเฉพาะตอนที่ 2 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.95 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเที่ยงสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนถึงศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
3. จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนพร้อมแบบสอบถามไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทางไปรษณีย์และขอให้จัดส่งคืนผู้วิจัยโดยตรงทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยได้ติดชื่อที่อยู่พร้อมดวงตราไปรษณียากรที่ด้านหลังของแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการจัดส่งคืน

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2537 และรวบรวมแบบสอบถามเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2537 จากแบบสอบถามจำนวน 351 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 301 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.75 กล่าวคือ ได้รับกลับคืนจากผู้บริหารจำนวน 28 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 9.30 ได้รับคืนจากหัวหน้าฝ่ายจำนวน 162 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 53.82 และได้รับคืนจากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอจำนวน 111 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 36.88

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแปลผลดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>ความหมาย</u>
4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	น้อย
1.50 - 2.49	น้อยที่สุด
1.00 - 1.49	ไม่ได้ปฏิบัติ

3. ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย